

|| పూర్వపీఠికా ||

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్బుజమ్ |
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నాపశాంతయే || ౧ ||

యస్య ద్విరదవక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతమ్ |
విష్ణుం నిష్ణున్తి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే || ౨ ||

వ్యాసం వసిష్ఠనప్తారం శక్తేః పాత్రమకల్మషమ్ |
పరాశరాత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ || ౩ ||

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే |
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః || ౪ ||

అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే |
సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే || ౫ ||

యస్య స్మరణమాత్రేణ జన్మసంసారబంధనాత్ |
విముచ్యతే నమస్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే || ౬ ||

ఓం నమో విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే |

శ్రీవైశంపాయన ఉవాచ |
శ్రుత్వా ధర్మానశేషేణ పావనాని చ సర్వశః |
యుధిష్ఠిరః శాంతనవం పునరేవాభ్యభాషత || ౭ ||

యుధిష్ఠిర ఉవాచ |
కిమేకం దైవతం లోకే కిం వాప్యేకం పరాయణమ్ |
స్తువన్తః కం కమర్చన్తః ప్రాప్నుయుర్మానవాః శుభమ్ || ౮ ||

కో ధర్మః సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః |
కిం జపన్ముచ్యతే జన్తుర్జన్మసంసారబంధనాత్ || ౯ ||

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ |
జగత్ప్రభుం దేవదేవమనన్తం పురుషోత్తమమ్ |
స్తువన్నామసహస్రేణ పురుషః సతతోత్థితః || ౧౦ ||

తమేవ చార్చయన్నిత్యం భక్త్యా పురుషమవ్యయమ్ |
ధ్యాయన్ స్తువన్నమస్యంశ్చ యజమానస్తమేవ చ || ౧౧ ||

అనాదినిధనం విష్ణుం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ |
లోకాధ్యక్షం స్తువన్నిత్యం సర్వదుఃఖాతిగో భవేత్ || ౧౨ ||

బ్రహ్మణ్యం సర్వధర్మజ్ఞం లోకానాం కీర్తివర్ధనమ్ |
లోకనాథం మహద్భూతం సర్వభూతభవోద్భవమ్ || ౧౩ ||

ఏష మే సర్వధర్మాణాం ధర్మోఽధికతమో మతః |
యద్భక్త్యా పుండరీకాక్షం స్తవైరర్చేన్నరః సదా || ౧౪ ||

పరమం యో మహత్తేజః పరమం యో మహత్తపః |
పరమం యో మహద్బ్రహ్మ పరమం యః పరాయణమ్ || ౧౫ ||

పవిత్రాణాం పవిత్రం యో మంగళానాం చ మంగళమ్ |
దైవతం దైవతానాం చ భూతానాం యోఽవ్యయః పితా || ౧౬ ||

యతః సర్వాణి భూతాని భవన్త్యాదియుగాగమే |
యస్మింశ్చ ప్రలయం యాన్తి పునరేవ యుగక్షయే || ౧౭ ||

తస్య లోకప్రధానస్య జగన్నాథస్య భూపతే |
విష్ణోర్నామసహస్రం మే శృణు పాపభయాపహమ్ || ౧౮ ||

యాని నామాని గౌణాని విఖ్యాతాని మహాత్మనః |
ఋషిభిః పరిగీతాని తాని వక్ష్యామి భూతయే || ౧౯ ||

ఋషిర్నామ్నాం సహస్రస్య వేదవ్యాసో మహామునిః |
ఛన్దోఽనుష్టుప్ తథా దేవో భగవాన్ దేవకీసుతః || ౨౦ ||

అమృతాంశూద్భవో బీజం శక్తిర్దేవకినందనః |
త్రిసామా హృదయం తస్య శాంత్యర్థే వినియుజ్యతే || ౨౧ ||

విష్ణుం జిష్ణుం మహావిష్ణుం ప్రభవిష్ణుం మహేశ్వరమ్ |
అనేకరూప దైత్యాంతం నమామి పురుషోత్తమమ్ || ౨౨ ||
అస్య శ్రీవిష్ణోర్దివ్యసహస్రనామస్తోత్ర మహామంత్రస్య శ్రీ వేదవ్యాసో భగవాన్పుషిః అనుష్టుప్ ఛన్దః,
శ్రీమహావిష్ణుః పరమాత్మా శ్రీమన్నారాయణో దేవతా, అమృతాంశూద్భవో భానురితి బీజమ్,
దేవకీనందనః స్రష్టేతి శక్తిః, ఉద్భవః క్షోభణో దేవ ఇతి పరమో మంత్రః, శంఖభృన్నందకీ చక్రీతి
కీలకమ్, శార్ఙ్గధన్వా గదాధర ఇత్యస్త్రమ్, రథాఙ్గపాణిరక్షోభ్య ఇతి నేత్రమ్, త్రిసామా
సామగస్సామేతి కవచమ్, ఆనందం పరబ్రహ్మేతి యోనిః, ఋతుస్సుందర్యనః కాల ఇతి దిగ్బంధః, శ్రీ
విశ్వరూప ఇతి ధ్యానమ్, శ్రీమహావిష్ణు ప్రీత్యర్థే సహస్రనామ జపే వినియోగః ||

(అంగన్యాసః కరన్యాసః చూ.)

ధ్యానమ్ |
క్షీరోదన్వత్రదేశే శుచిమణివిలసత్సైకతే మౌక్తికానాం
మాలాకుప్తాసనస్థః స్ఫటికమణినిభైర్మౌక్తికైర్మండితాంగః |
శుభ్రైరభ్రైరదభ్రైరుపరివిరచితైర్ముక్తపీయూషవర్షై-
-రానందీ నః పునీయాదరినళినగదాశంఖపాణిర్ముకుందః || ౧ ||

భూః పాదౌ యస్య నాభిర్వియదసురనిలశ్చంద్ర సూర్యౌ చ నేత్రే
కర్ణావాసాః శిరో ద్యౌర్ముఖమపి దహనో యస్య వాస్తేయమభిః |
అంతఃస్థం యస్య విశ్వం సురనరఖగగోభోగిగంధర్వదైత్యైః
చిత్రం రంరమ్యతే తం త్రిభువనవపుషం విష్ణుమీశం నమామి || ౨ ||

శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాకారం గగననదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగమ్ |
లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం
వందే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథమ్ || ౩ ||

మేఘశ్యామం పీతకౌశేయవాసం
శ్రీవత్సాంకం కౌస్తుభోద్భాసితాంగమ్ |
పుణ్యోపేతం పుండరీకాయతాక్షం
విష్ణుం వందే సర్వలోకైకనాథమ్ || ౪ ||

[* అధికశ్లోకం -

నమః సమస్తభూతానామాదిభూతాయ భూభృతే |
అనేకరూపరూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే || ౫ ||

*]

సశంఖచక్రం సకిరీటకుండలం
సపీతవస్త్రం సరసీరుహేక్షణమ్ |
సహారవక్షఃస్థలశోభికౌస్తుభం
నమామి విష్ణుం శిరసా చతుర్భుజమ్ || ౬ ||

[* అధికశ్లోకం -

ఛాయాయాం పారిజాతస్య హేమసింహాసనోపరి
ఆసీనమంబుదశ్యామమాయతాక్షమలంకృతమ్ |
చంద్రాననం చతుర్భుజం శ్రీవత్సాంకిత వక్షసం
రుక్మిణీ సత్యభామాభ్యాం సహితం కృష్ణమాశ్రయే || ౭ ||

*]

హరిః ఓం |

విశ్వం విష్ణుర్వషట్కారో భూతభవ్యభవత్రుభుః |
భూతకృద్భూతభృద్భావో భూతాత్మా భూతభావనః || ౮ ||

పూతాత్మా పరమాత్మా చ ముక్తానాం పరమాగతిః |
అవ్యయః పురుషస్సాక్షీ క్షేత్రజ్ఞోఽక్షర ఏవ చ || ౯ ||

యోగో యోగవిదాం నేతా ప్రధానపురుషేశ్వరః |
నారసింహవపుః శ్రీమాన్ కేశవః పురుషోత్తమః || ౧౦ ||

సర్వశ్శర్వశ్శివస్సాన్మణుర్భూతాదిర్నిధిరవ్యయః |
సంభవో భావనో భర్తా ప్రభవః ప్రభురీశ్వరః || ౧౧ ||

స్వయంభూశ్శంభురాదిత్యః పుష్కరాక్షో మహాస్వనః |
అనాదినిధనో ధాతా విధాతా ధాతురుత్తమః || ౧౨ ||

అప్రమేయో హృషీకేశః పద్మనాభోఽమరప్రభుః |
విశ్వకర్మా మనుస్వస్థా స్థవిష్ఠః స్థవిరో ధ్రువః || ౧౩ ||

అగ్రాహ్యశ్శాశ్వతః కృష్ణో లోహితాక్షః ప్రతర్దనః |
ప్రభూతస్త్రికకుభామ పవిత్రం మంగళం పరమ్ || ౧౪ ||

ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః |
హిరణ్యగర్భో భూగర్భో మాధవో మధుసూదనః || ౧౫ ||

ఈశ్వరో విక్రమీ ధన్వీ మేధావీ విక్రమః క్రమః |
అనుత్తమో దురాధర్షః కృతజ్ఞః కృతిరాత్మవాన్ || ౧౬ ||

సురేశశ్శరణం శర్మ విశ్వరేతాః ప్రజాభవః |
అహస్సంవత్సరో వ్యాలః ప్రత్యయస్సర్వదర్శనః || ౧౭ ||

అజస్సర్వేశ్వరస్సిద్ధస్సిద్ధిస్సర్వాదిరచ్యుతః |

వృషాకపిరమేయాత్మా సర్వయోగవినిస్సృతః || ౧౧ ||

వసుర్వసుమనాస్సత్వస్సమాత్మా సమ్మితస్సమః |
అమోఘః పుండరీకాక్షో వృషకర్మా వృషాకృతిః || ౧౨ ||

రుద్రో బహుశిరా బభ్రుర్విశ్వయోనిశ్శుచిశ్రవాః |
అమృతశ్శాశ్వతస్సాణ్ణుర్వారోహో మహాతపాః || ౧౩ ||

సర్వగస్సర్వవిద్భానుర్విష్యక్సేనో జనార్జనః |
వేదో వేదవిదవ్యంగో వేదాంగో వేదవిత్కవిః || ౧౪ ||

లోకాధ్యక్షస్సూరాధ్యక్షో ధర్మాధ్యక్షః కృతాకృతః |
చతురాత్మా చతుర్వ్యూహశ్చతుర్దంష్ట్రశ్చతుర్బుజః || ౧౫ ||

భ్రాజిష్ఠుర్బ్రోజనం భోక్తా సహిష్ఠుర్జగదాదిజః |
అనఘో విజయో జేతా విశ్వయోనిః పునర్వసుః || ౧౬ ||

ఉపేన్ద్రో వామనః ప్రాంశురమోఘశ్శుచిరూర్జితః |
అతీన్ద్రస్సంగ్రహస్సర్గో ధృతాత్మా నియమో యమః || ౧౭ ||

వేద్యో వైద్యస్సదాయోగీ వీరహా మాధవో మధుః |
అతీన్ద్రీయో మహామాయో మహోత్సాహో మహాబలః || ౧౮ ||

మహాబుద్ధిర్మహావీర్యో మహాశక్తిర్మహాద్యుతిః |
అనిర్దేశ్యవపుః శ్రీమానమేయాత్మా మహాద్రిధృత్ || ౧౯ ||

మహేష్వాసో మహీభర్తా శ్రీనివాసస్సతాంగతిః |
అనిరుద్ధస్సూరానందో గోవిందో గోవిదాంపతిః || ౨౦ ||

మరీచిర్జమనో హంసస్సుపర్ణో భుజగోత్తమః |
హిరణ్యనాభస్సుతపాః పద్మనాభః ప్రజాపతిః || ౨౧ ||

అమృత్యుస్సర్వదృక్సింహస్సంధాతా సంధిమాన్ శ్శిరః |
అజో దుర్మర్షణశ్శాస్త్రో విశ్రుతాత్మా సురారిహా || ౨౨ ||

గురుర్గురుతమో ధామ సత్యస్సత్యపరాక్రమః |
నిమిషోఽనిమిషస్సగ్వీ వాచస్పతిరుదారధీః || ౨౩ ||

అగ్రణీర్ధామణీః శ్రీమాన్న్యాయో నేతా సమీరణః |
సహస్రమూర్ధా విశ్వాత్మా సహస్ర్రాక్షస్సహస్రపాత్ || ౨౪ ||

ఆవర్తనో నివృత్తాత్మా సంవృతస్సంప్రమర్షణః |
అహస్సంవర్తకో వహ్నిరనిలో ధరణీధరః || ౨౫ ||

సుప్రసాదః ప్రసన్నాత్మా విశ్వస్పృడిశ్వభుగ్విభుః |
సత్కర్తా సత్కృతస్సాధుర్జహ్నుర్నారాయణో నరః || ౨౬ ||

అసంఖ్యేయోఽప్రమేయాత్మా విశిష్టశ్శిష్టకృచ్ఛుచిః |
సిద్ధార్థస్సిద్ధసంకల్పస్సిద్ధిదస్సిద్ధిసాధనః || ౨౭ ||

వృషాహీ వృషభో విష్ణుర్వృషపర్వా వృషోదరః |

వర్ధనో వర్ధమానశ్చ వివిక్తః శ్రుతిసాగరః || ౨౮ ||

సుభుజో దుర్ధరో వాగ్మీ మహేష్వో వసుదో వసుః |
నైకరూపో బృహద్రూపః శిపివిష్టః ప్రకాశనః || ౨౯ ||

ఓజస్తేజో ద్యుతిధరః ప్రకాశాత్మా ప్రతాపనః |
ఋద్ధస్సృష్టాక్షరో మంత్రశ్చంద్రాంశుర్భాస్కరద్యుతిః || ౩౦ ||

అమృతాంశుద్భవో భానుః శశబిందుస్సురేశ్వరః |
ఔషధం జగతస్సేతుస్సత్యధర్మపరాక్రమః || ౩౧ ||

భూతభవ్యభవన్నాథః పవనః పావనోఽనలః |
కామహా కామకృత్కాంతః కామః కామప్రదః ప్రభుః || ౩౨ ||

యుగాదికృద్యుగావర్తో నైకమాయో మహాశనః |
అదృశ్యో వ్యక్తరూపశ్చ సహస్రజిదనన్తజిత్ || ౩౩ ||

ఇష్టోఽవిశిష్టశ్శిష్టేష్టః శిఖండీ నహుషో వృషః |
క్రోధహా క్రోధకృత్కర్తా విశ్వబాహుర్మహీధరః || ౩౪ ||

అచ్యుతః ప్రథితః ప్రాణః ప్రాణదో వాసవానుజః |
అపాంనిధిరధిష్ఠానమప్రమత్తః ప్రతిష్ఠితః || ౩౫ ||

స్కందః స్కందధరో ధుర్యో వరదో వాయువాహనః |
వాసుదేవో బృహద్భానురాదిదేవః పురన్దరః || ౩౬ ||

అశోకస్తారణస్తారః శూరశ్శౌరిర్థనేశ్వరః |
అనుకూలశ్శతావర్తః పద్మీ పద్మనిభేక్షణః || ౩౭ ||

పద్మనాభోఽరవిందాక్షః పద్మగర్భశ్శరీరభృత్ |
మహర్షిర్పద్ధో వృద్ధాత్మా మహాక్షో గరుడధ్వజః || ౩౮ ||

అతులశ్శరభో భీమస్సమయజ్ఞో హవిర్షరిః |
సర్వలక్షణలక్షణ్యో లక్ష్మీవాన్ సమితింజయః || ౩౯ ||

విక్షరో రోహితో మార్గో హేతుర్దామోదరస్సహః |
మహీధరో మహాభాగో వేగవానమితాశనః || ౪౦ ||

ఉద్భవః క్షోభణో దేవః శ్రీగర్భః పరమేశ్వరః |
కరణం కారణం కర్తా వికర్తా గహనో గుహః || ౪౧ ||

వ్యవసాయో వ్యవస్థానః సంస్థానః స్థానదో ధ్రువః |
పరర్షిః పరమస్సప్తస్త్పః పుష్టశుభేక్షణః || ౪౨ ||

రామో విరామో విరజో మార్గో నేయో నయోఽనయః |
వీరశ్శక్తిమతాం శ్రేష్ఠో ధర్మో ధర్మవిదుత్తమః || ౪౩ ||

వైకుంఠః పురుషః ప్రాణః ప్రాణదః ప్రణవః పృథుః |
హిరణ్యగర్భశ్శత్రుఘ్నో వ్యాప్తో వాయురథోక్షజః || ౪౪ ||

ఋతుస్సుదర్శనః కాలః పరమేష్ఠీ పరిగ్రహః |

ఉగ్రస్సంవత్సరో దక్షో విశ్రామో విశ్వదక్షిణః || ౪౫ ||

విస్తారస్నావరస్థాణుః ప్రమాణం బీజమవ్యయమ్ |
అర్థోఽనర్థో మహాకోశో మహాభోగో మహాధనః || ౪౬ ||

అనిర్విణ్ణస్సవిఘ్నో భూర్ధర్మయాపో మహామఖః |
నక్షత్రనేమిర్నక్షత్రీ క్షమః క్షామస్సమీహనః || ౪౭ ||

యజ్ఞ ఇజ్యో మహేజ్యశ్చ క్రతుస్సత్రం సతాంగతిః |
సర్వదర్శి విముక్తాత్మా సర్వజ్ఞో జ్ఞానముత్తమమ్ || ౪౮ ||

సువ్రతస్సుముఖస్సూక్ష్మః సుఘోషస్సుఖదస్సుహృత్ |
మనోహరో జితక్రోధో వీరబాహుర్విదారణః || ౪౯ ||

స్వాపనస్స్వప్నో వ్యాపీ నైకాత్మా నైకకర్మకృత్ |
వత్సరో వత్సలో వత్సీ రత్నగర్భో ధనేశ్వరః || ౫౦ ||

ధర్మగుభర్మకృద్ధర్మీ సదసత్తరమక్షరమ్ | [**సదక్షరమసత్తరమ్**]
అవిజ్ఞాతా సహస్రాంశుర్విధాతా కృతలక్షణః || ౫౧ ||

గభస్తినేమిస్సత్స్వస్థస్సంహౌ భూతమహేశ్వరః |
ఆదిదేవో మహాదేవో దేవేశో దేవభృద్గురుః || ౫౨ ||

ఉత్తరో గోపతిర్గోపా జ్ఞానగమ్యః పురాతనః |
శరీరభూతభృద్భృక్తా కపీన్ద్రో భూరిదక్షిణః || ౫౩ ||

సోమపోఽమృతపస్సోమః పురుజిత్పురుసత్తమః |
వినయో జయస్సత్యసంధో దాశార్హస్సాత్స్వతాంపతిః || ౫౪ ||

జీవో వినయితా సాక్షీ ముకుందోఽమితవిక్రమః |
అంభోనిధిరనంతాత్మా మహోదధిశయోఽన్తకః || ౫౫ ||

అజో మహార్హస్సాభ్యవో జితామిత్రః ప్రమోదనః |
ఆనందో నందనో నందస్సత్యధర్మా త్రివిక్రమః || ౫౬ ||

మహర్షిః కపిలాచార్యః కృతజ్ఞో మేదినీపతిః |
త్రిపదస్త్రిదశాధ్యక్షో మహాశృంగః కృతాంతకృత్ || ౫౭ ||

మహావరాహో గోవిందస్సుషేణః కనకాంగదీ |
గుహ్యో గభీరో గహనో గుప్తశ్చక్రగదాధరః || ౫౮ ||

వేధాస్సాస్వంగోఽజితః కృష్ణో దృఢస్సంకర్షణోఽచ్యుతః |
వరుణో వారుణో వృక్షః పుష్కరాక్షో మహామనాః || ౫౯ ||

భగవాన్ భగహోఽనందీ వనమాలీ హలాయుధః |
ఆదిత్యో జ్యోతిరాదిత్యస్సహిష్ణుర్గతిసత్తమః || ౬౦ ||

సుధన్వా ఖండపరశుర్వారుణో ద్రవిణప్రదః |
దివిస్సృక్సర్వదృగ్గావ్యసో వాచస్పతిరయోనిజః || ౬౧ ||

త్రిసామా సామగస్సామ నిర్వాణం భేషజం భిషక్ |

సన్న్యాసకృచ్ఛమశ్శాంతో నిష్ఠా శాంతిః పరాయణమ్ || ౬౨ ||

శుభాంగశ్శాంతిదస్సప్తా కుముదః కువలేశయః |
గోహితో గోపతిర్గోప్తా వృషభాక్షో వృషప్రియః || ౬౩ ||

అనివర్తీ నివృత్తాత్మా సంక్షేప్తా క్షేమకృచ్ఛివః |
శ్రీవత్సవక్షాః శ్రీవాసః శ్రీపతిః శ్రీమతాంవరః || ౬౪ ||

శ్రీదః శ్రీశః శ్రీనివాసః శ్రీనిధిః శ్రీవిభావనః |
శ్రీధరః శ్రీకరః శ్రేయః శ్రీమాన్ లోకత్రయాశ్రయః || ౬౫ ||

స్వక్షస్సన్వంగశ్శతానందో నందిర్జ్యోతిర్ణణేశ్వరః |
విజితాత్మా విధేయాత్మా సత్కీర్తిశ్చిన్నసంశయః || ౬౬ ||

ఉదీర్ణస్సర్వతశ్చక్షురనీశశ్శాశ్వతస్థిరః |
భూశయో భూషణో భూతిర్విశోకశ్శోకనాశనః || ౬౭ ||

అర్చిష్మానర్చితః కుంభో విశుద్ధాత్మా విశోధనః |
అనిరుద్ధోఽప్రతిరథః ప్రద్యుమ్నోఽమితవిక్రమః || ౬౮ ||

కాలనేమినిహో వీరశ్శౌరిశ్శూరజనేశ్వరః |
త్రిలోకాత్మా త్రిలోకేశః కేశవః కేశిహో హరిః || ౬౯ ||

కామదేవః కామపాలః కామీ కాంతః కృతాగమః |
అనిర్దేశ్యవపుర్విష్ణుర్వీరోఽనంతో ధనంజయః || ౭౦ ||

బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృద్బ్రహ్మ బ్రహ్మ బ్రహ్మవివర్ధనః |
బ్రహ్మవిద్రాహ్మణో బ్రహ్మీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రాహ్మణప్రియః || ౭౧ ||

మహాక్రమో మహాకర్మా మహాతేజా మహోరగః |
మహాక్రతుర్మహాయజ్ఞా మహాయజ్ఞో మహాహవిః || ౭౨ ||

స్తవ్యస్సవప్రియస్సోఽత్రం స్తుతిస్సోఽతా రణప్రియః |
పూర్ణః పూరయితా పుణ్యః పుణ్యకీర్తిరనామయః || ౭౩ ||

మనోజవస్తీర్ణకరో వసురేతా వసుప్రదః |
వసుప్రదో వాసుదేవో వసుర్వసుమనా హవిః || ౭౪ ||

సద్గతిస్సత్కృతిస్సత్తా సద్భూతిస్సత్పరాయణః |
శూరసేనో యదుశ్రేష్ఠస్సన్నివాసస్సుయామునః || ౭౫ ||

భూతావాసో వాసుదేవః సర్వాసునిలయోఽనలః |
దర్పహో దర్పదోఽదృప్తో దుర్ధరోఽథాపరాజితః || ౭౬ ||

విశ్వమూర్తిర్మహామూర్తిర్దీప్తమూర్తిరమూర్తిమాన్ |
అనేకమూర్తిరవ్యక్తశ్శతమూర్తిశ్శతాననః || ౭౭ ||

ఏకో నైకస్సన్వః కః కిం యత్తత్పదమనుత్తమమ్ |
లోకబంధుర్లోకనాథో మాధవో భక్తవత్సలః || ౭౮ ||

సువర్ణవర్ణో హేమాంగో వరాంగశ్చందనాంగదీ |

వీరహా విపమశూన్యో ఘృతాశీరచలశ్చలః || ౭౯ ||

అమానీ మానదో మాన్యో లోకస్వామీ త్రిలోకధృత్ |
సుమేధా మేధజో ధన్యస్సత్యమేధా ధరాధరః || ౮౦ ||

తేజోవృషో ద్యుతిధరస్సర్వశస్త్రభృతాం వరః |
ప్రగ్రహో నిగ్రహో వ్యగ్రో నైకశృంగో గదాగ్రజః || ౮౧ ||

చతుర్మూర్తిశ్చతుర్భుజశ్చతుర్వ్యూహశ్చతుర్గుణః |
చతురాత్మా చతుర్భుజశ్చతుర్వేదవిదేకపాత్ || ౮౨ ||

సమావర్తోఽనివృత్తాత్మా దుర్ఘయో దురతిక్రమః |
దుర్లభో దుర్గమో దుర్గో దురావాసో దురారిహా || ౮౩ ||

శుభాంగో లోకసారంగస్సుతంతుస్తంతువర్షనః |
ఇంద్రకర్మా మహాకర్మా కృతకర్మా కృతాగమః || ౮౪ ||

ఉద్భవస్సుందరస్సుందో రత్ననాభస్సులోచనః |
అర్కో వాజసనశ్శృంగీ జయంతస్సర్వవిజ్ఞయా || ౮౫ ||

సువర్ణబిందురక్షోభ్యస్సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః |
మహాహ్రదో మహాగర్భో మహాభూతో మహానిధిః || ౮౬ ||

కుముదః కుందరః కుందః పర్ణన్యః పావనోఽనిలః |
అమృతాంశోఽమృతవపుస్సర్వజ్ఞస్సర్వతోముఖః || ౮౭ ||

సులభస్సువ్రతస్సిద్ధః శత్రుజిచ్ఛత్రుతాపనః |
న్యగ్రో ధోదుంబరోఽశ్వత్థశ్చాణూరాంధ్రనిమాదనః || ౮౮ ||

సహస్రార్చిస్సప్తజిహ్వస్సప్తైధాస్సప్తవాహనః |
అమూర్తిరనఘోఽచిన్త్యో భయకృద్భయనాశనః || ౮౯ ||

అణుర్బృహత్కృశః స్థూలో గుణభృన్నిర్గుణో మహాన్ |
అధృతః స్వధృతస్వాస్థ్యః ప్రాగ్వంశో వంశవర్షనః || ౯౦ ||

భారభృత్కృథితో యోగీ యోగీశస్సర్వకామదః |
ఆశ్రమః శ్రమణః క్షామః సుపర్ణో వాయువాహనః || ౯౧ ||

ధనుర్ధరో ధనుర్వేదో దండో దమయితా దమః |
అపరాజితస్సర్వసహో నియంతా నియమో యమః || ౯౨ ||

సత్త్వవాన్ సాత్త్వికస్సత్యస్సత్యధర్మపరాయణః |
అభిప్రాయః ప్రియార్థోఽర్థః ప్రియకృత్ప్రియవర్షనః || ౯౩ ||

విహాయసగత్త్వోత్తిస్సురుచిర్ఘృతభుగ్విభుః |
రవిర్విలోచనస్సూర్యస్సవితా రవిలోచనః || ౯౪ ||

అనంతో హుతభుగ్భృక్తా సుఖదో నైకజోఽగ్రజః |
అనిర్విణ్ణస్సదామర్షీ లోకాధిష్ఠానమద్భుతః || ౯౫ ||

సనాత్సనాతనతమః కపిలః కపిరవ్యయః |

స్వస్తిదస్వస్తికృతస్వస్తి స్వస్తిభుక్స్వస్తిదక్షిణః || ౯౬ ||

అరౌద్రః కుండలీ చక్రీ విక్రమ్యార్జితశాసనః |
శబ్దాతిగశ్శబ్దసహః శిశిరశ్శర్వరీకరః || ౯౭ ||

అక్రూరః పేశలో దక్షో దక్షిణః క్షమిణాంవరః |
విద్యత్రమో వీతభయః పుణ్యశ్రవణకీర్తనః || ౯౮ ||

ఉత్తారణో దుష్కృతిహో పుణ్యో దుస్స్విప్ననాశనః |
వీరహ రక్షణస్సన్తో జీవనం పర్యవస్థితః || ౯౯ ||

అనంతరూపోఽనంతశ్రీర్జితమన్యుర్భయాపహః |
చతురశ్రో గభీరాత్మా విదిశో వ్యాదిశో దిశః || ౧౦౦ ||

అనాదిర్భూర్భువో లక్ష్మీస్సువీరో రుచిరాంగదః |
జననో జనజన్మాదిర్భిమో భీమపరాక్రమః || ౧౦౧ ||

ఆధారనిలయో ధాతా పుష్పహాసః ప్రజాగరః |
ఊర్ధ్వగస్సత్పథాచారః ప్రాణదః ప్రణవః పణః || ౧౦౨ ||

ప్రమాణం ప్రాణనిలయః ప్రాణభృత్రాణజీవనః |
తత్త్వం తత్త్వవిదేకాత్మా జన్మమృత్యుజరాతిగః || ౧౦౩ ||

భూర్భువస్స్వస్థరుస్తారస్సవితా ప్రపితామహః |
యజ్ఞో యజ్ఞపతిర్వజ్ఞా యజ్ఞాంగో యజ్ఞవాహనః || ౧౦౪ ||

యజ్ఞభృద్యజ్ఞకృద్యజ్ఞీ యజ్ఞభుగ్యజ్ఞసాధనః |
యజ్ఞాంతకృద్యజ్ఞగుహ్యమన్నమన్నాద ఏవ చ || ౧౦౫ ||

ఆత్మయోనిస్స్వయంజాతో వైఖానస్సామగాయనః |
దేవకీనందనస్సప్తా క్షితిశః పాపనాశనః || ౧౦౬ ||

శంఖభృన్నందకీ చక్రీ శార్ఙ్గధన్వా గదాధరః |
రథాంగపాణిరక్షోభ్యస్సర్వప్రహరణాయుధః || ౧౦౭ ||
శ్రీసర్వప్రహరణాయుధ ఓం నమ ఇతి |

వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గే శంఖీ చక్రీ చ నందకీ |
శ్రీమాన్నారాయణో విష్ణుర్వాసుదేవోఽభిరక్షతు || ౧౦౮ ||
[** శ్రీ వాసుదేవోఽభిరక్షతు ఓం నమ ఇతి | **]

(అంగన్యాసః కరన్యాసః చూ.)

|| ఉత్తరపీఠికా ||

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ |
ఇతీదం కీర్తనీయస్య కేశవస్య మహాత్మనః |
నామ్నాం సహస్రం దివ్యానామశేషేణ ప్రకీర్తితమ్ || ౧ ||

య ఇదం శృణుయాన్నిత్యం యశ్చాపి పరికీర్తయేత్ |
నాఽశుభం ప్రాప్నుయాత్కించితోఽముత్రేహ చ మానవః || ౨ ||

వేదాంతగో బ్రాహ్మణస్యాత్ క్షత్రియో విజయీ భవేత్ |
వైశ్యో ధనసమృద్ధస్యాచ్ఛూద్రస్సుఖమవాప్నుయాత్ || 3 ||

ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయాద్ధర్మమర్థార్థీ చార్థమాప్నుయాత్ |
కామానవాప్నుయాత్కామీ ప్రజార్థీ చాప్నుయాత్ప్రజాః || 4 ||

భక్తిమాన్ యస్సదోష్టాయ శుచిస్తద్ధతమానసః |
సహస్రం వాసుదేవస్య నామ్నామేతత్ప్రకీర్తయేత్ || 5 ||

యశః ప్రాప్నోతి విపులం యాతి ప్రాధాన్యమేవ చ |
అచలాం శ్రియమాప్నోతి శ్రేయః ప్రాప్నోత్యనుత్తమమ్ || 6 ||

న భయం క్వచిదాప్నోతి వీర్యం తేజశ్చ విస్తతి |
భవత్యరోగో ద్యుతిమాన్బలరూపగుణాన్వితః || 7 ||

రోగార్థో ముచ్యతే రోగాద్బుద్ధో ముచ్యేత బంధనాత్ |
భయాన్ముచ్యేత భీతస్తు ముచ్యేతాపన్న ఆపదః || ౮ ||

దుర్గాణ్యతితరత్యాశు పురుషః పురుషోత్తమమ్ |
స్తువన్నామసహస్రేణ నిత్యం భక్తిసమన్వితః || 9 ||

వాసుదేవాశ్రయో మర్త్యే వాసుదేవపరాయణః |
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా యాతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ || 10 ||

న వాసుదేవభక్తానామశుభం విద్యతే క్వచిత్ |
జన్మమృత్యుజరావ్యాధిభయం నైవోపజాయతే || 11 ||

ఇమం స్తవమధీయానః శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః |
యుజ్యేతాత్మా సుఖక్షాన్తి శ్రీధృతిస్మృతికీర్తిభిః || 12 ||

న క్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాశుభామతిః |
భవన్తి కృత పుణ్యానాం భక్తానాం పురుషోత్తమే || 13 ||

ద్యౌస్సచంద్రార్కనక్షత్రం ఖం దిశో భూర్మహోదధిః |
వాసుదేవస్య వీర్యేణ విధృతాని మహాత్మనః || 14 ||

స సురాసురగంధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ |
జగద్వశే వర్తతేదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్ || 15 ||

ఇంద్రియాణి మనో బుద్ధిస్సత్త్వం తేజో బలం ధృతిః |
వాసుదేవాత్మకాన్యాపః క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ ఏవ చ || 16 ||

సర్వాగమానామాచారః ప్రథమం పరికల్పితః |
ఆచారప్రభవో ధర్మో ధర్మస్య ప్రభురచ్యుతః || 17 ||

ఋషయః పితరో దేవా మహాభూతాని ధాతవః |
జంగమాజంగమం చేదం జగన్నారాయణోద్భవమ్ || 18 ||

యోగో జ్ఞానం తథా సాంఖ్యం విద్యాశ్శిల్పాది కర్మ చ |
వేదాశ్శాస్త్రాణి విజ్ఞానమేతత్సర్వం జనార్దనాత్ || 19 ||

ఏకో విష్ణుర్మహద్భూతం పృథగ్భూతాన్యనేకశః |
త్రీనోకాన్వ్యాప్య భూతాత్మా భుంక్తే విశ్వభుగవ్యయః || ౨౦ ||

ఇమం స్థవం భగవతో విష్ణోర్వ్యాసేన కీర్తితమ్ |
పరేద్య ఇచ్ఛేత్పురుషః శ్రేయః ప్రాప్తుం సుఖాని చ || ౨౧ ||

విశ్వేశ్వరమజం దేవం జగతః ప్రభుమవ్యయమ్ |
భజంతి యే పుష్కరాక్షం న తే యాంతి పరాభవమ్ || ౨౨ ||
న తే యాంతి పరాభవమ్ ఓం నమ ఇతి |

అర్జున ఉవాచ |
పద్మపత్రవిశాలాక్ష పద్మనాభ సురోత్తమ |
భక్తానామనురక్తానాం త్రాతా భవ జనార్జన || ౨౩ ||

శ్రీ భగవానువాచ |
యో మాం నామసహస్రేణ స్తోతుమిచ్ఛతి పాండవ |
సోఽహమేకేన శ్లోకేన స్తుత ఏవ న సంశయః || ౨౪ ||
స్తుత ఏవ న సంశయ ఓం నమ ఇతి |

వ్యాస ఉవాచ |
వాసనాద్వాసుదేవస్య వాసితం తే జగత్త్రయమ్ |
సర్వభూతనివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తు తే || ౨౫ ||
శ్రీ వాసుదేవ నమోఽస్తుత ఓం నమ ఇతి |

పార్వత్యువాచ |
కేనోపాయేన లఘునా విష్ణోర్నామసహస్రకమ్ |
పఠ్యతే పండితైర్నిత్యం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం ప్రభో || ౨౬ ||

ఈశ్వర ఉవాచ |
శ్రీరామ రామ రామేతి రమే రామే మనోరమే |
సహస్రనామ తత్పుల్యం రామ నామ వరాననే || ౨౭ ||
శ్రీరామనామ వరానన ఓం నమ ఇతి |

బ్రహ్మోవాచ |
నమోఽస్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే
సహస్రపాదాక్షిశిరోరుభాహవే |
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే
సహస్రకోటీయుగధారిణే నమః || ౨౮ ||
సహస్రకోటీయుగధారిణే ఓం నమ ఇతి |

సంజయ ఉవాచ |
యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః |
తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిర్ధ్రువా నీతిర్మతిర్మమ || ౨౯ ||

శ్రీ భగవానువాచ |
అనన్యాశ్చింతయంతో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే |
తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహామ్యహమ్ || ౩౦ ||

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్ |
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే || ౩౧ ||

ఆర్తా విషణ్ణాశ్శిథిలాశ్చ భీతాః
ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానాః |
సంకీర్త్య నారాయణశబ్దమాత్రం
విముక్తదుఃఖాసుఖినో భవంతి || ౩౨ ||

[** అధికశ్లోకాః -
యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్ |
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తు తే ||

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||
**]

ఇతి శ్రీమహాభారతే శతసహస్రికాయాం సంహితాయాం వైయాసిక్యాం అనుశాసనపర్వాంతర్గత
అనుశాసనికపర్వణి మోక్షధర్మే భీష్మ యుధిష్ఠిర సంవాదే శ్రీ విష్ణోర్ధివ్యసహస్రనామస్తోత్రం నామ
ఏకోనపంచాశదధికశతతమోఽధ్యాయః |

ఇతి శ్రీవిష్ణుసహస్రనామ స్తోత్రమ్ ||